

Geef de vieze beestjes geen kans, zo blijft de zorg in balans !

Pedro Braekeveld
Product Manager IPC - Duomed
Lid WIN - Werkgroep Infectiebeheersing Netwerk Verpleegkunde

DUOMED WIN

1

Topics

1. De zorgpraktijk
2. Het beestjesrijk
3. Standaard principes bij elke zorg
4. Bijkomende principes volgens de aard van het beestje
5. Van zorgkundige tot zorgvedette in balans

2

1 De zorgpraktijk van een zorgkundige

- ▶ Verpleegkundig ondersteunende taken :
 - Patiënt/bewoner bijstaan in moeilijke momenten
 - Fysische ondersteuning bij aannemen houding en vervoer van patiënt/bewoner
 - Preventie lichamelijke letsels, infecties en decubitusletsels
 - Mondzorg, stoma-zorg en hygiënische verzorging
 - Helpen bij vocht- en voedseltoediening alsook orale inname van medicatie
 - Toediening medicatie (uitz. verdovende middelen) langs volgende toedieningswegen: Oraal, Rectaal, Oogindruppeling, Percutaan, Subcutaan (enkel gefractioneerde heparine)
 - Verwijderen en heraanbrengen van verbanden en kousen i.f.v. veneuze aandoeningen
 - Hulp bij niet-steriele afname van excreties/secreties en manuele verwijdering van fecalomen
 - Meten pols, temperatuur, bloeddruk en andere parameters mbt biologische functiestelsels
- ▶ Bijkomstige taken van een verzorgende :
 - wassen van zorgbehoevende
 - helpen met het toilet
 - directe hulp bij het eten of drinken
 - aandacht schenken aan de fysieke en psychische zorgen van de zorgbehoevende

3

De zorgpraktijk van een zorgkundige

Intacte huid en slijmvliezen

Lichaamsvochten

Medische hulpmiddelen

Patiëntomgeving

4

Zorgen voor patiënten/bewoners
=
in contact komen met patiënten en hun omgeving
→ Overdracht van micro-organismen

BRON

OVERDRACHTSWEG

**ONZELF / COLLEGA / PATIËNT-
BEWONER**

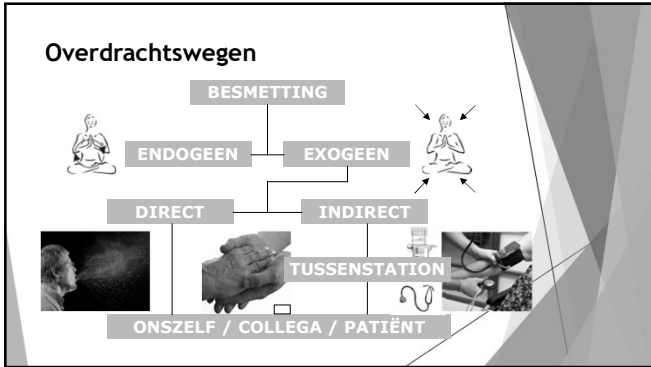
5

De zorgpraktijk van een zorgkundige

Demonstratie hoe micro-organismen zich verspreiden

6

7

Zorginfectie

1. Soort micro-organismen
2. Virulentie micro-organismen
3. Aantal micro-organismen
4. Weerstand patiënt
5. Ingangspoor patiënt

- ▶ **Besmetting =**
 - ▶ geen vermenigvuldiging micro-organismen + geen ziekteverschijnselen
- ▶ **Kolonisatie =**
 - ▶ vermenigvuldiging micro-organismen + geen ziekteverschijnselen
- ▶ **Infectie =**
 - ▶ vermenigvuldiging micro-organismen + ziekteverschijnselen
- ▶ **Zorginfectie =**
 - ▶ infectie die optreedt 48u na opname in een zorginstelling
 - ▶ Synoniemen ; nosocomiale infectie, secundaire infectie, iatrogene infectie, healthcare-associated infection (HAI)

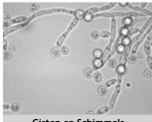
8

Het beestjesrijk

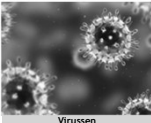
Soorten

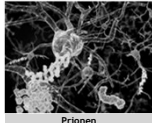
Bacteriën

Gisten en Schimmels

Virussen

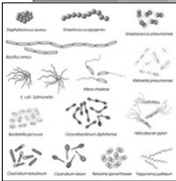
Prionen

9

Het beestjesrijk

Veel voorkomende pathogene bacteriën

- ▶ Multiresistente gram-positieve bacteriën: MRSA, VRE
- ▶ Multiresistente gram-negatieve bacteriën: Pseudomonas, Enterobacter, Acinetobacter, Klebsiella, E.coli →
 - ▶ ESBL
 - ▶ CPE
- ▶ Mycobacterium tuberculosis (multiresistent)
- ▶ Clostridioïdes difficile
- ▶ Legionella
- ▶ Salmonella
- ▶ Bacteriële SOA's: chlamydia, gonorrhoe en syfilis

10

Het beestjesrijk

Veel voorkomende pathogene gisten en schimmels

- ▶ Candida-infectie van de huid of nagels
- ▶ Vaginale schimmelinfectie (Candida vaginalis)
- ▶ Schimmelinfectie van de eikelhuid (Candida balanitis)
- ▶ Hoofdschimmel
- ▶ Liesschimmel (tinea cruris)
- ▶ Pityriasis versicolor (tinea versicolor, zomerschimmel)
- ▶ Ringworm (tinea corporis)
- ▶ Voetschimmel (tinea pedis, zwemmerseczeem)

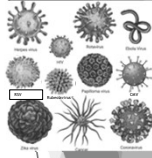

11

Het beestjesrijk

Veel voorkomende pathogene virussen

- ▶ Luchtweginfecties: Verkoudheid (rhinovirus), Griep (influenza), COVID 19, Respiratoir syncytieel virus (RSV),...
- ▶ Infecties van het spijsverteringsstelsel: Gastro-enteritis (Norovirus, rotavirus en astrovirus), Leverziekten (Hepatitisvirussen)
- ▶ Virale hemorrhagische koortsen: Ebola-virus, Dengue-virus, Gele koorts virus
- ▶ Seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's): AIDS (Humaan immunodeficiëntievirus (HIV)), Genitale wratten (Humaan papillomavirus (HPV)) / genitale wratten, Genitale herpes (HSV)
- ▶ Exanthemateuze (huiduitslag veroorzakende) infecties: Waterpokken (Varicella), Mazelen (Rubeola), Rodehond (Rubella), Vijfde ziekte (Parvovirus), Pokken (MonkeyPox)
- ▶ Neurologische infecties: West-Nijlvirus, Poliovirus, Rabiesvirus
- ▶ Aangeboren infecties: Cytomegalovirus (CMV), Rodehondvirus, Zika-virus

12

3
Standaard principes bij elke zorg
 Standaard Voorzorgsmaatregelen

STANDARD PRECAUTIONS
 A simple, consistent and effective approach to infection control

Minimise contact with blood and body substances by utilising safe work practices and protective barriers.

13

Uitgangspunt:
 De onbekende drager

- ▶ bij opname is het meestal niet onmiddellijk mogelijk de mensen te herkennen die een bron van besmetting kunnen zijn
- ▶ **alle** patiënten moeten dan ook beschouwd worden als mogelijke besmettingsbronnen

→ **Consequent en systematisch Standaard Voorzorgsmaatregelen bij elke patiënt/bewoner toepassen !**

14

Kern van het concept:

VERMIJD DIRECT CONTACT MET :

- ▶ bloed, lichaamsvochten, excreties (faeces, urine) en secreties (speeksel, meestal inwendig)
- ▶ niet-intacte huid of slijmvliezen van de patiënt
- ▶ materialen die in aanraking zijn gekomen met lichaamsvochten, excreties, secreties, niet-intacte huid of slijmvliezen van de patiënt

15

Doelstelling

1. **Preventie van zorginfecties:** overdracht van kiemen van de ene naar de andere patiënt via de zorgverlener voorkomen
2. **Preventie van beroepsziekten:** voorkomen dat de zorgverlener een infectie oploopt

➡ Voor een aantal infecties moeten naast de Standaard Voorzorgsmaatregelen de Bijkomende Voorzorgsmaatregelen toegepast worden.

16

Standaard Voorzorgsmaatregelen

- ▶ Persoonlijke hygiëne
- ▶ Handhygiëne
- ▶ Kamerkeuze
- ▶ Persoonlijke beschermmiddelen
- ▶ Medisch materiaal
- ▶ Reinigen en ontsmetten
- ▶ Linnen
- ▶ Afval
- ▶ Prikaccidenten

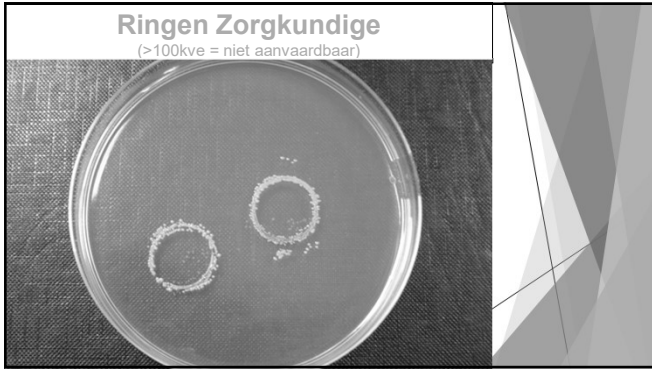
17

Persoonlijke hygiëne

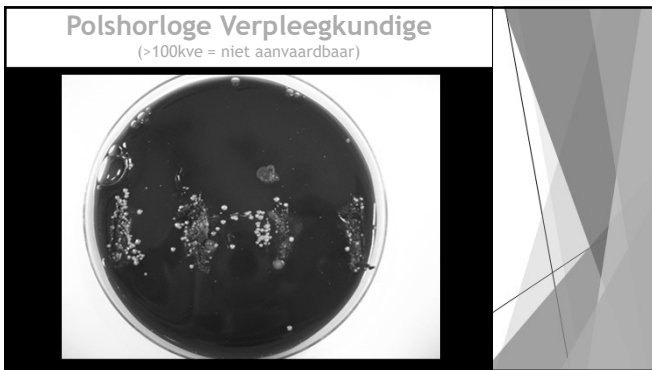
- ▶ Nagels : kort, proper en ongelakt
- ▶ Geen kunstnagels !
- ▶ Geen ringen, uurwerken en armsieraden
- ▶ Gebruik papieren zakdoekjes
- ▶ Haren : net, kort, opgestoken of bijeen
- ▶ Baarden en snorren verzorgd en kort
- ▶ Werkkledij steeds zichtbaar proper
- ▶ Korte mouwen (met manchetten op risicodiensten)

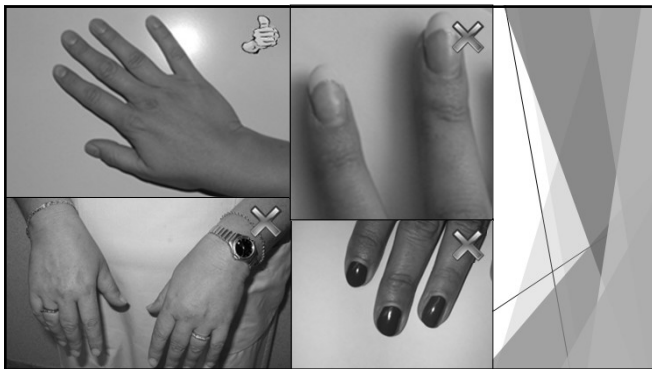
18

19

20

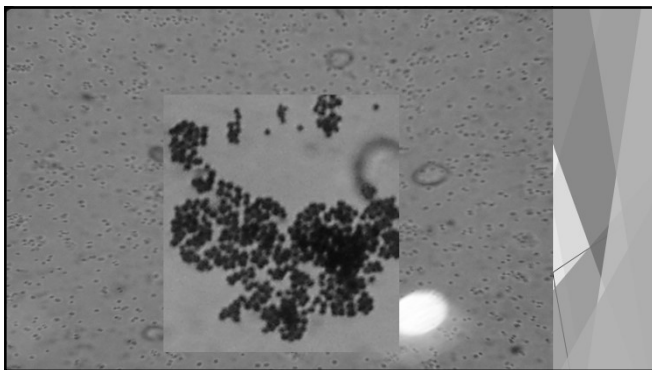
21

Handhygiëne:
Zinvol of niet?

Zorginfecties: 70% door overdracht via de handen van zorgverleners

22

23

Handhygiëne:
Hoe?
Handen wassen →

Wanneer handen wassen, drogen en ontsmetten?

☑ Zichtbare bevuilding
☑ Accidenteel contact bloed, lichaamsvochten, ...

24

Handhygiëne:
Hoe?
Handen ontsmetten →

Wanneer enkel handen ontsmetten?

Een handpalm vol! (min. 3ml)
↓
Druk 2x op pomp handontsmettingsalcohol
↓
Handen moeten 30 seconden nat blijven!

Handen droog wrijven en nooit afdrogen !!

- ☞ Vóór & na contact met patiënt en/of zijn omgeving
- ☞ Na verwijderen van handschoenen

25

Handhygiëne:
Hoe goed doe jij het? ...

26

Handhygiëne:
Effect handontsmetting

Voor ontsmetting

Na ontsmetting

27

Handhygiëne:
Met stijl?

28

Handhygiëne:
...is ook zorgen voor uw handen!

Wanneer handen verzorgen?

☞ Werk : Tijdens pauze en na werkshift
☞ Thuis : Na contact detergenten + vóór slapen gaan

29

Persoonlijke beschermmiddelen:
Wanneer?

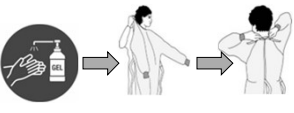
► **Verplicht te gebruiken wanneer men contact/spatten voorziet met/van :**

- Bloed
- Lichaamsvochten
- Slijmvliezen
- Niet-intacte huid of materialen die hiermee in contact zijn geweest

30

Persoonlijke beschermmiddelen: Beschermjassen

► Aankleedprocedure :

CDC, 2007
WIP, T. D'aha, 2005

31

Persoonlijke beschermmiddelen: Beschermjassen

	Toepassingsdomein	Voorbeelden
Bezoekersjassen	Sociale en/of informatieve contacten om accidentele contaminatie van de privékledij/beroepskledij te voorkomen, of van de omgeving i.g.v. bezoek aan een risico-afdeling.	<ul style="list-style-type: none"> Bezoek aan patiënt verzorgd in isolatie Bezoek aan OK, BK, CSA, keuken,...
Isolatiejassen	Zorgverstrekkende contacten bij patiënten verzorgd in isolatie om contaminatie van de beroepskledij met micro-organismen te voorkomen (Cfr. Bijkomende Voorzorgsmaatregelen)	<ul style="list-style-type: none"> Toedienen basiszorg aan onhygiënische patiënt Verzorging van patiënten in C- en D-isolatie
Procedurejassen	Proceduregebonden contacten om contaminatie van de beroepskledij met lichaamsvochten/chemische agentia te voorkomen (Cfr. Standaard Voorzorgsmaatregelen)	<ul style="list-style-type: none"> Medisch-verpleegkundige handelingen met reëel risico op spatten van lichaamsvochten (aanprikken arterie, spoedinterventies,...) Chirurgische of labo-procedures die een schort met de kwaliteit van een OP-schort vergt maar niet steriel moet zijn Procedures met veel vochtcontact Bereiden van cytostatica

32

Persoonlijke beschermmiddelen: Beschermjassen

	Samenstelling	Waterkolom	Bacteriële Barrière	Specifieke richtlijnen
Bezoekersjassen	± 20 - 25g/m ² PP	Niet vereist Wel hydrofoob	Niet vereist	• Geen specifieke richtlijnen
Isolatiejassen	± 20 - 40g/m ² SMS of PP met PE laag	Soms vereist (biv. armen en voorzijde: min. 20 cm H ₂ O conform EN 20811 of AATCC 127 (cfr. min. AAM level 2))	Altijd vereist conform EN ISO 22612 of AAMI level 1, tenzij volledig waterdicht	<ul style="list-style-type: none"> Geen open rug Indien beschermingspak tegen biologische agentia : EN 14126 (Keuze klasse = afhankelijk van de blootgestelde risico's)
Procedurejassen	Afhankelijk van het toepassingsdomein: ±50g/m ² SMS of PP met PE laag of volledig PE	Altijd vereist: min. 50 cm H ₂ O conform EN 20811 of AATCC 127, tenzij volledig waterdicht	Soms vereist (voldoet meestal gezien hoge waterkolom of waterdicht)	<ul style="list-style-type: none"> Indien gebruik bij cytostatica zijn bijkomende testen vereist : EN 374 of ASTM F 739 Indien kwaliteit OP-schort vereist : EN 13795

Test Yourself.

33

Persoonlijke beschermmiddelen: Mondneusmasker

► Aankleedprocedure :

CDC, 2007
WIP, T. D'aha, 2005

34

Persoonlijke beschermmiddelen: Mondneusmasker

- Bescherming **zorgverlener** → slijmvliezen mond/neus (IIR) - inademen (FFP1-2-3):
 - Bij procedures/spatten van besmette substanties
 - Als mechanische barrière t.o.v. micro-organismen
- Bescherming **patiënt** → uitademen/speeksel (IIR)
 - indien zorgverlener verkouden is, keelpijn heeft, of lijdt aan anderè respiratoire aandoening
 - bij risicovolle/invasieve interventies
- Masker:
 - Steeds vervangen na 4-8u of indien nat of bevuild
 - Na gebruik verwijderen

FFP2: 8u IIR: 4u

35

Persoonlijke beschermmiddelen: Mondneusmasker

☛ Soorten:

Verzorgingsmasker IIR Chirurgisch masker IIR Ademhalingsmasker FFP2 (geen oorlussen !!!)

☛ Type bescherming volgens soort:

Bescherming	Chirurgisch masker	FFP2 FFP3 zonder ventiel	FFP2 FFP3 met ventiel	Stoffen masker	Sjaal
Beschermend jezelf	Wenig	Ja	Ja	Wenig	Wenig
Beschermend anderen	Ja	Ja	Ja	Wenig	Wenig
Gebruik in verkeerde	Ja	Ja	Ja	Wenig	Wenig

36

**Persoonlijke beschermmiddelen:
Mondneusmasker**

▶ Aandoen verzorgingsmasker (IIR) :

▶ Aandoen chirurgisch masker (IIR) :

37

**Persoonlijke beschermmiddelen:
Mondneusmasker**

▶ Aandoen ademhalingsmasker (FFP1-2-3) :

38

**Persoonlijke beschermmiddelen:
Mondneusmasker**

▶ Hoe masker verwijderen :

39

**Persoonlijke beschermmiddelen:
Mondneusmasker**

► Contra-indicaties:

To vermijden

40

**Persoonlijke beschermmiddelen:
Beschermende bril**

► Aankleedprocedure :

CDC, 2007
WIP, T. Dahn, 2005

41

**Persoonlijke beschermmiddelen:
Beschermende bril**

► Bescherming slijmvliezen van de ogen bij procedures / spatten van besmette substanties

► Bv.: bij intubatie, aspiratie, wondspoeling, endoscopie, bevalling,...

► Soorten:

- Disposable: vizier wegwerpen / beugel ontsmetten
- Reusable: reinigen + ontsmetten met alcohol 70 °C
- Alternatief: masker met gezichtsschild (disposable)

42

Persoonlijke beschermmiddelen: Handschoenen

► Aankleedprocedure :

CDC, 2007
WIP, T. D'aha, 2005

43

HANDHYGIENE

HANDSCHOENEN

Correct gebruik

NATIONALE CAMPAGNE
«U BENT IN GOEDE HANDEN»

Handen wassen met zeep en water, gedurende minimaal 20 seconden. Droog de handen grondig af met een papieren servet. Handen droogdoeken moeten te allen tijde beschikbaar zijn.

Handen onmiddellijk na het einde van de zorg verwijderen en handhygiëne bepalen!

Chirurgische handschoenen
Steriele
"One touch"
"No touch"

Bescherming van patiënt
Bescherming van personeel

- ✓ Patiëntgebonden: proper → vuil werken
- ✓ Dragen van handschoenen is geen alternatief voor handhygiëne
- ✓ Na gebruik: handschoenen verwijderen + handen ontsmetten

RECHTSTREEKS NIET-STERIEEL CONTACT
 - Bescherming van patiënt, geschikt voor: - Patiënt met wonden, - Patiënt met blootliggende wonden, - Patiënt met blootliggende wonden, - Patiënt met blootliggende wonden, - Patiënt met blootliggende wonden.

ONRECHTSTREEKS NIET-STERIEEL CONTACT
 - Bescherming van patiënt, geschikt voor: - Patiënt met wonden, - Patiënt met blootliggende wonden, - Patiënt met blootliggende wonden, - Patiënt met blootliggende wonden.

Beveiligings- en beschermingsmiddelen, geschikt voor: - Patiënt met wonden, - Patiënt met blootliggende wonden, - Patiënt met blootliggende wonden, - Patiënt met blootliggende wonden.

Handen ontsmetten met alcoholische handdesinfectant. Contact met patiënt of omgeving.

© 2011 - 2012, Medisch Instituut voor Promotie (MIP), Brussel

44

Persoonlijke beschermmiddelen: Handschoenen

► Keuze soort niet-steriele handschoenen →

Toepassingen	Nitril	Latex	Vinyl	Ambivolven	Geschikt	Niet geschikt
Clintenzorg	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)
Lichamelijke vloeistoffen inclusief bloed	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)
Cytostatika (chemotherapie)	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)
Oliegebaseerde / hormonale crèmes	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)
Lichte schoonmaakwerkzaamheden	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)	(A)

► Neem de juiste maat →

45

Persoonlijke beschermmiddelen:
Handschoenen

o Hoe handschoenen aandoen ?

Aandoen

1. Houd met schone handen een handschoen af de verpakking
2. Raak enkel de boord van de handschoen aan
3. Trek de eerste handschoen aan
4. Houd de tweede handschoen af met de andere hand en maak hem zo weinig mogelijk aan
5. Raak de handschoen aan met uw andere hand zonder de hand van de voorste aan te raken
6. Raak niets anders meer aan, maak u de handschoenen heel verzorgd

46

Persoonlijke beschermmiddelen:
Handschoenen

o Hoe handschoenen afdoen ?

Afdoen

1. Neem de handschoen met duim en vingers vast aan de pols zonder de hand aan te raken
2. Doe de eerste handschoen binnenkantuit af
3. Houd de handschoen vast in de palm van uw andere hand of pols heen direct weg
4. Greep 2 vingers onder de boord van de andere handschoen zonder de buitenkant ervan aan te raken
5. Doe de tweede handschoen binnenkantuit af
6. Doe de handschoenen weg en was uw handen

47

Persoonlijke beschermmiddelen:
Handschoenen

► Contra-indicaties:

48

Persoonlijke beschermmiddelen:
Handschoenen

► Contra-indicaties:

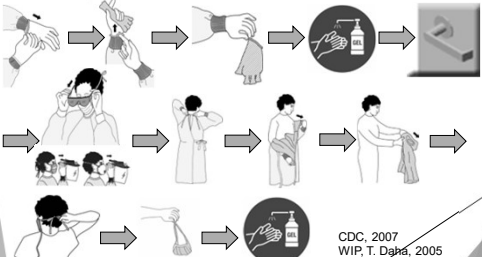

Wees geen Stief, gebruik handschoenen niet foutief

49

Persoonlijke beschermmiddelen:
Beschermjassen

► Uitkleedprocedure :

CDC, 2007
WIP, T. Dahn, 2005

50

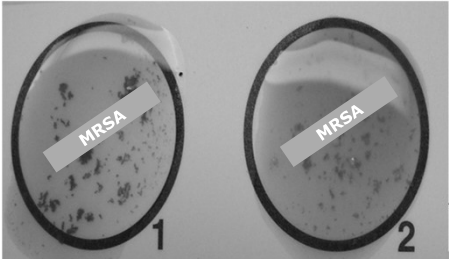
Persoonlijke beschermmiddelen:
Beschermjassen

► Contra-indicaties:

51

Medisch materiaal
 Staalname bovenkant & onderkant stethoscoop die bij verscheidene patiënten werd gebruikt.

52

Medisch materiaal

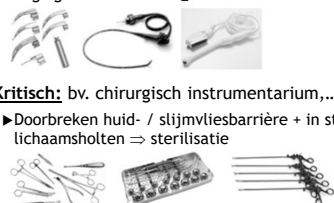
- ▶ Zoveel mogelijk patiëntgebonden & **wegwerp** materiaal
- ▶ Na gebruik :
 - ▶ Op veilige manier wegwerpen/verwijderen
 - ▶ Besmetting van personen en oppervlakken voorkomen
 - ▶ Reusable → reinigen + behandelen
- ▶ Behandeling **reusable** materiaal (cfr. Spaulding):
 - ▶ **Niet-kritisch:**
 - ▶ Omgevingsoppervlakken ⇒ enkel reiniging, tenzij high-touch oppervlakken
 - ▶ Zorgmaterialen: bv. stethoscoop, bloeddrukmeter,...
 - ▶ Contact met intacte huid ⇒ lage graadsontsmetting
 - ▶ Contact met bloed / lichaamsvochten, of besmette patiënt ⇒ intermediaire graadsontsmetting

53

Medisch materiaal

- ▶ Behandeling **reusable** materiaal (cfr. Spaulding):
 - ▶ **Semi-kritisch:** bv. broncho-, laryngoscoop,...
 - ▶ Contact met beschadigde huid / intacte slijmvliezen ⇒ hoge graadsontsmetting
 - ▶ **Kritisch:** bv. chirurgisch instrumentarium,...
 - ▶ Doorbreken huid- / slijmvliesbarrière + in steriele lichaamsholten ⇒ sterilisatie

54

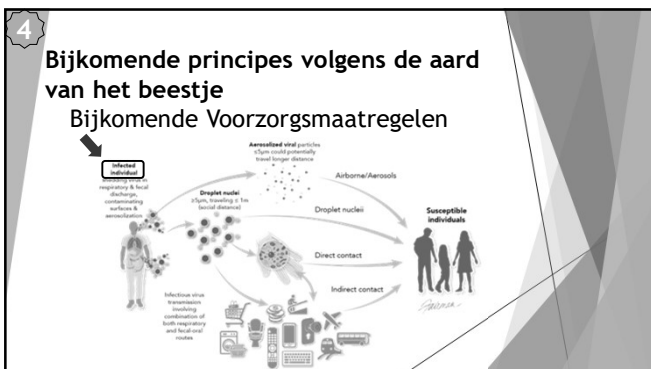
Prikaccidenten

Bereid je voor en vermijd ze !!

- ▶ Ruim naalden, scalpels en andere scherpe voorwerpen onmiddellijk na gebruik op
- ▶ Deponeer ze in de daartoe bestemde prikvaste naaldcontainers
- ▶ Naalden niet recappen

55

56

Uitgangspunten

- ▶ Bijkomende voorzorgsmaatregelen worden toegepast bij:
 - ▶ Patiënten met gekende of vermoedelijke infectie
 - ▶ Epidemiologische pathogene kiemen
- ▶ Doel:
 - ▶ Voorkomen van verspreiding of overdracht via lucht (A : aërogeen), vochtpartikels (D : druppel), direct of indirect contact (C)
- ▶ Deze maatregelen worden **bovenop** de Standaard Voorzorgsmaatregelen toegepast

57

Lucht
Airborne Voorzorgsmaatregelen (A)

► **Doel:**

- Preventie overdracht pathogenen die zich verspreiden via **druppelkernen (<5µm)** of **stofdeeltjes** die infectieuze agentia bevatten die over een aanzienlijke afstand getransfereerd worden
- Bv. actieve tuberculose (TB), windpokken (varicella), mazelen (rubeola),...

► **Specifieke maatregelen:**

- Deur kamer dicht houden
- Ademhalingsmasker bij betreden van de kamer → FFP 2-3

58

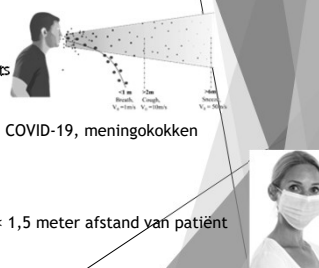
Druppel
Droplet Voorzorgsmaatregelen (D)

► **Doel:**

- Preventie overdracht pathogenen die zich verspreiden via **druppelkernen (>5µm)** en bijgevolg slechts een afstand van 1,5 meter kunnen overbruggen
- Bv. bof (dikoor), influenza (griep), COVID-19, meningokokken meningitis,...

► **Specifieke maatregelen:**

- Deur kamer dicht houden
- Verzorgingsmasker dragen indien < 1,5 meter afstand van patiënt
- Hoesthygiëne patiënt

59

Contact (direct of indirect)
Contact Voorzorgsmaatregelen (C)

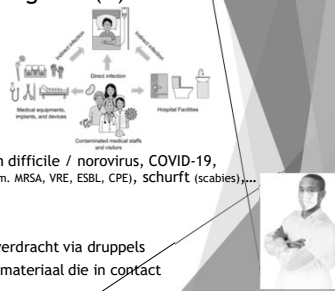
► **Doel:**

- Preventie overdracht pathogenen die overgebracht worden via **direct of indirect contact**

► Bv. gastro-enteritis met Clostridium difficile / norovirus, COVID-19, infecties met resistente kiemen (o.m. MRSA, VRE, ESBL, CPE), schurft (scabies),...

► **Specifieke maatregelen:**

- Handschoenen + isolatiejas
- Verzorgingsmasker → indien ook overdracht via druppels
- Reinigen en ontsmetten omgeving/materiaal die in contact kwam met de patiënt

60

5

Van zorgkundige tot zorgvedette in balans

- ▶ Infectiepreventie en -beheersing is belangrijk voor iedereen. **Begin bij uzelf !**
- ▶ **Handhygiëne** en **reiniging/desinfectie** van medisch materiaal/ oppervlakken zijn twee van de belangrijkste maatregelen
- ▶ Bij patiënten met gekende/vermoedelijke infectie steeds consequent de **bijkomende voorzorgsmaatregelen** toepassen
- ▶ **Correcte keuze en gebruik van materialen** (medisch materiaal, persoonlijke beschermiddelen, reinigings- en desinfectie-producten) zijn essentieel
- ▶ **Naleving van de voorgeschreven procedures** bepaalt de kwaliteit van zorg en **garandeert de veiligheid** voor patiënt/bewoner/collega zorgverstrekkers

61

62

De zorgpraktijk algemeen

Zorginfecties

Elke vijf minuten één ziekenhuisinfectie

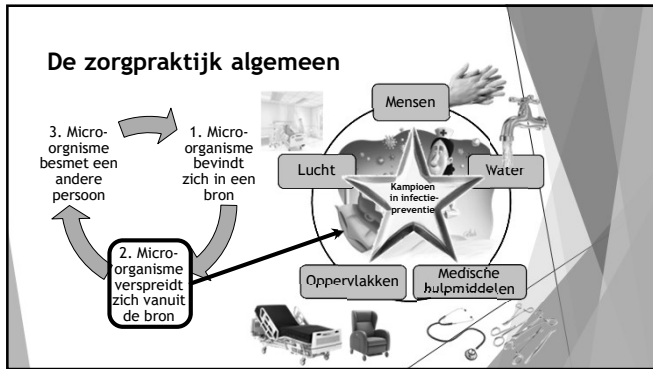
Elke vijf minuten één ziekenhuisinfectie. Dat komt vooral door de slechte handhygiëne van artsen en verpleegkundigen in de ziekenhuizen. Inmiddels worden de infecties geïsoleerd, maar blijft de ziekte nog steeds een probleem.

Elk jaar lopen meer dan 600.000 mensen infectie op tijdens verblijf in ziekenhuis (en vaak te laat te voorkomen)

Jaarlijks lopen meer dan 600.000 mensen een infectie op tijdens hun verblijf in het ziekenhuis. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het Europees Centrum voor Ziektepreventie en -bestrijding ECDC, verzameld in 2022 en 2023 van dit grootstschalig Europees onderzoek. Lees hier het volledige rapport: [https://ecdc.europa.eu/en/about-us/newsroom/2023-07-10-ecdc-report-on-hospital-acquired-infections](#)

63

64

De zorgpraktijk van een zorgkundige

► **Verpleegkundig ondersteunende taken :**

- Patiënt/bewoner bijstaan in moeilijke momenten
- Fysische ondersteuning bij aannemen houding en vervoer van patiënt/bewoner
- Preventie lichamelijke letsels, infecties en decubitusletsels
- Mondzorg, stomazorg en hygiënische verzorging
- Helpen bij vocht- en voedseltoediening alsook orale inname van medicatie
- Toediening medicatie (uitz. verdovende middelen) langs volgende toedieningswegen: Oraal, Rectaal, Oogdruppeling, Percutaan, Subcutaan (: enkel gefractioneerde heparine)
- Verwijderen en heraanbrengen van verbanden en kousen i.f.v. veneuze aandoeningen
- Hulp bij niet-steriele afname van excreties/secreties en manuele verwijdering van fecalomen
- Meten puls, temperatuur, bloeddruk en andere parameters mbt biologische functiestelsels

► **Bijkomstige taken van een verzorgende :**

- wassen van zorgbehevende
- helpen met het toilet
- directe hulp bij het eten of drinken
- aandacht schenken aan de fysieke en psychische zorgen van de zorgbehevende

65

Het beestjesrijk

Bacteriën

► Bestaan uit 1 cel, 1 tot 5 µm groot

► Prokaryoot → Geen celkern en geen organellen

► Bacteriën vermenigvuldigen zich het snelst van alle organismen in optimale omstandigheden → Droogte, koude, hitte, toxische stoffen, plaatsgebrek en gebrek aan voedingsstoffen hebben een negatieve invloed

► Overlevingsstructuren:

- Spore vormen
- Veranderingen in erfelijk materiaal door:
 - Mutatie
 - Conjugatie
 - Transductie

66

Het beestjesrijk

Gisten en schimmels

- ▶ Plantachtige structuren zonder bladgroen
- ▶ Eukaryoot → Celkern en organellen:
 - ▶ Mitochondriën (= energiecentrale)
 - ▶ Endoplasmatisch reticulum (= transportfunctie)
- ▶ Voedsel of bouwstenen = organische stoffen
- ▶ Dimorf: vaak kunnen ze als gist en als schimmel groeien

Gist	Schimmel
1 cel	Meerdere cellen
Uitzicht kolonie: glad	Uitzicht kolonie: stoffig, harig
Voorplanting: aseksueel door knopvorming	Voorplanting: aseksueel door spoorvorming en seksueel door kernfusie
	Mycelium

67

Het beestjesrijk

Virussen

- ▶ Virussen zijn zeer klein →
- ▶ Vermenigvuldiging is vergelijkbaar met een computervirus: dringt cel binnen → verspreid zich → dwingt cel andere taken uit te voeren → maakt cel stuk
- ▶ Kunnen zich zeer snel aanpassen → cfr. griepvirussen
- ▶ Virussen hebben een ander organisme nodig om te 'leven'
 - ▶ Geen eigen stofwisseling
 - ▶ Voortplanting: afhankelijk van ander levend wezen
 - ▶ Veroorzaken altijd ziekte
- ▶ Afweermechanisme gastheer: antistoffen scherpen de spikes af → virus kan zich niet meer op gastheercel vastzetten → wordt vernietigd

68

Persoonlijke beschermmiddelen:

Handschoenen

- ▶ Soorten:
 - ▶ Steriele en niet-steriele
 - ▶ Gepoederde en ongepoederde
 - ▶ Plastic, vinyl, nitril, latex, neopreen, PI
- ▶ Gebruik:
 - ▶ Patiëntgebonden: proper ⇔ vuil werken
 - ▶ Dragen van handschoenen is **geen** alternatief voor handhygiëne
 - ▶ Na gebruik handschoenen verwijderen en handen ontsmetten

69

Persoonlijke beschermmiddelen: Mondneusmasker

☛ *Pasvorm: Fit Factor bij Ademhalingsmaskers !!*

Respirator type	Quantitative fit factor
Electrostatic precipitator (EPA) respirator	100
Powered air-purifying respirator (PAPR)	100
High efficiency particulate air (HEPA) filter	100
High efficiency particulate air (HEPA) filter	100
High efficiency particulate air (HEPA) filter	100
High efficiency particulate air (HEPA) filter	100
High efficiency particulate air (HEPA) filter	100
High efficiency particulate air (HEPA) filter	100
High efficiency particulate air (HEPA) filter	100
High efficiency particulate air (HEPA) filter	100

Table 2 Fit testing procedure for qualitative methods and quantitative ambient particle fit testing

Fit testing procedure:

- Preparation:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Fit testing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Normal breathing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Normal breathing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Normal breathing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Normal breathing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Normal breathing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Normal breathing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Normal breathing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.
- Normal breathing:** The worker should breathe normally with no hand-to-hand contact.

OSHA Occupational Safety and Health Administration

70

Persoonlijke beschermmiddelen: Beschermjassen

Test Yourself.

71
